

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	20 juli 2023	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2022-0608	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8267E563	DOORKIESNUMMER	030 258 91 11
UW BRIEF VAN	30 maart 2022	FAX	030 258 31 39
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Locatie plangebied 3: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Voornemen tot afwijzen Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Marinus Vermeerplein in IJsselstein

Op 30 maart 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door B & I WSP Nederland B.V. namens Stichting Cazas Wonen, voor de locatie Marinus Vermeerplein in IJsselstein (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2022-0608.

1. Besluit

Op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besluiten we ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Wij verlenen de ontheffing voor de periode van 15 augustus 2023 tot en met 31 december 2025. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 *Voorschriften* en bijlage 4 *Voorgestelde maatregelen* en moeten worden nageleefd.

2. Motivering van het besluit**2.1 Omschrijving van de aanvraag**

Uw aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van groot onderhoud, verduurzaming en renovatiewerkzaamheden aan de buiten- en binnenzijde van de woonblokken. In de aanvraag en bijbehorende stukken heeft u aangegeven dat de werkzaamheden onder andere omvatten:

- vervangen van dakafwerking, deuren, kozijnen, lichtkoepels, panelen, metselwerk van schoorstenen, noodverlichtingsarmaturen en vloerafwerking binnen en buiten;
- overige werkzaamheden, namelijk overstekken en boeiborden reinigen, vloerafwerking binnen behandelen, buitenschilderwerk reinigen, doorspuiten en schoonmaken.
- aanvullen isolatiemateriaal in de spouwmuuren waar dit verzaakt is.

In uw zienswijze van 29 juni 2023 heeft u hierop aangevuld dat de dakranden van de flats volledig behouden blijven met uitzondering van plaatselijke slechte delen die vervangen worden.

Het plangebied bestaat uit een twaalfstal woonblokken: 1014A (Triton 1 t/m 32), 1014B (Jupiter 1 t/m 32), 1014C (Neptunus 1 t/m 32), 1014D (Mercurius 1 t/m 32), 1014E (Pollux 1 t/m 32), 1014F (Castor 1 t/m 32), 1014G (Miranda 1 t/m 32), 1014H (Saturnus 1 t/m 32), 1014I (Columba 1 t/m 32, 32A), 1014J (Poolster 1 t/m 32), 1014K (Venus 1 t/m 32) en 1014L (Libra 1 t/m 32); in totaal 384 woningen. Alle woonblokken zijn appartementencomplexen bestaande uit zeven (woon)lagen, bakstenen muren en een plat dak. De woonblokken bestaan uit meerdere compartimenten. Daarnaast bestaat een deel van de raamconstructies uit kunststof kozijnen en een deel uit aluminium raamconstructies (erkers). Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 35.000 m² en bestaat naast de woonblokken uit groenstroken en parkeerplaatsen. De locatie van het plangebied is weergegeven in bijlage 1.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 15 augustus 2023 tot en met 31 december 2025.

2.2 Procedure

Wij behandelen de aanvraag volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 30 augustus 2022 en 28 februari 2023 heeft u deze aanvraag aangevuld.

Op 4 mei 2023 hebben wij u een voornemen tot afwijzen van de aanvraag gestuurd. U heeft 29 juni 2023 een zienswijze ingediend.

Wij hebben uw zienswijze meegewogen in de besluitvorming.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

“De voorgenomen maatregelen ten behoeve van groot onderhoud in de panden kunnen niet elders worden uitgevoerd. Dit draagt niet bij aan de duurzame instandhouding van de panden. De werkzaamheden zijn hierdoor locatie specifiek.”

Planning

“De planning wordt afgestemd om de kwetsbare periode van de gewone en ruige dwergvleermuis. Hiertoe dienen de maatregelen ter ongeschikt maken. Daarnaast moeten de werkzaamheden aan alle panden zoveel mogelijk aaneengesloten worden uitgevoerd, om hierbij de leefbaarheid en verwachting patroon van bewoners zo comfortabel mogelijk te maken.”

Werkwijze

“Voor het groot onderhouden zijn er geen alternatieven voor de werkzaamheden. Het niet uitvoeren van de onderhoudsmaatregelen leidt tot verslechtering van de staat van de gebouwen en levert geen bijdrage aan verduurzaming (behalen klimaatdoelstellingen). Bovendien zal de situatie op lange termijn ook nadelig zijn voor de vleermuizen. Een verbrokkelde muur met te tochtige tussenruimtes biedt ook geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Achter boeiboorden en daklijsten kunnen lekkages ontstaan door hemelwater, hetgeen ook niet gunstig is voor verblijfplaatsen. Het slopen en opnieuw opbouwen van de panden is vanzelfsprekend in het geheel niet duurzaam en voordelig voor vleermuizen.”

In de zienswijze is aangegeven dat na de werkzaamheden de verblijfplaatsen in de dakranden weer beschikbaar worden, waaronder twee massawinterverblijfplaatsen en de kraamverblijfplaats.

Conclusie

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden.

Uit de "Variantenstudie scenario's energieprestaties (EP2)" van 24 februari 2023 voor het complex Neptunus is inderdaad gebleken dat er een vermindering in energiegebruik zal plaatsvinden van gemiddeld 211,64 kWh/m² (label C) naar gemiddeld 118,87 kWh/m² (label A) in het complex Neptunus. U heeft onderbouwd dat dit complex representatief is voor alle complexen die verduurzaamd zullen worden binnen het plangebied.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de verduurzaming van bestaande woningen ook bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ingreep nodig is voor de volksgezondheid. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht moeten wij ons verzekeren van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek en de resultaten hiervan.

Aanwezige beschermde soorten

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Uit de onderzoeksrapportage van 14 december 2021 en uw zienswijze van 29 juni 2023 blijkt dat er in totaal 35 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn vastgesteld in het plangebied. Het betreft tien zomerverblijfplaatsen, tien gecombineerde zomer- en paarverblijfplaatsen, drie gecombineerde paar en milde winterverblijfplaatsen, drie paarverblijfplaatsen, twee gecombineerde zomer- en milde winterverblijfplaatsen, drie massawinterverblijfplaatsen en één kraamverblijfplaats. De verblijfplaatsen bevinden zich in de dakranden over de hele linie van de gebouwen, in de ruimtes tussen raamkozijnen en de buitenmuur en open stootvoegen in het metselwerk. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele

dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten op de locaties waar die functie niet is aangetroffen. De locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Uit de onderzoeksrapportage van 14 december 2021 blijkt dat in totaal drie paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld. In de drie complexen 1014 B Jupiter, 1014 D Mercurius en 1014 E Pollux is bij ieder complex één paarverblijfplaats vastgesteld. De verblijfplaatsen bevinden zich in open stootvoegen en kieren bij raamkozijnen. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten. De paarverblijfplaatsen bevinden zich in open stootvoegen en de ruimtes tussen raamkozijnen en de buitenmuur. De locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

Landelijk

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdokument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiwerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdierverseniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2018).

Regionaal en lokaal

Op basis van waarnemingen in de NDFF is te zien dat de gewone dwergvleermuis verspreid voorkomt op regionaal niveau. Binnen de gemeente IJsselstein heeft WSP op diverse locaties onderzoek gedaan naar vleermuizen. Daaruit is gebleken dat in het noordoostelijke gedeelte van IJsselstein een hoge concentratie vleermuizen voorkomt. In de omliggende wijken rondom het plangebied is ook eerder vleermuisonderzoek gedaan. Hier zijn vleermuizen in minder hoge dichtheden aangetroffen. Het plangebied aan het Marinus Vermeerplein is één van de kerngebieden van de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Ruige dwergvleermuis

Landelijk

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poering en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdokument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdokument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdierverseniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdierverseniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2022).

Regionaal en lokaal

De regionale en lokale staat van instandhouding is in lijn met de landelijke staat van instandhouding. De ruige dwergvleermuis is in lage dichtheden waargenomen in de afgelopen drie jaar IJsselstein volgens de NDFF.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden worden 35 verblijfplaatsen met een functie als kraam-, zomer-, paar-, en/of (massa)winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verstoord en worden 21 verblijfplaatsen permanent vernield. Verder wordt aangenomen dat één grote winterverblijfplaats dan wel massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt vernield. Door het vernielen van verblijfplaatsen wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

In uw zienswijze van 29 juni 2023 heeft u aangegeven dat besloten is om de twee massa-winterverblijfplaatsen die zich in de dakrand bevinden ongemoeid te laten. Hier zullen geen isolatiewerkzaamheden meer plaatsvinden en de verblijfplaatsen zullen behouden blijven. U geeft aan dat ook de andere verblijfplaatsen in de dakranden weer beschikbaar komen nadat de schoonmaak en herstelwerkzaamheden aan de dakrand alleen verstoord worden en tijdelijk niet beschikbaar zijn. Naast de massawinterverblijven betreft het dan nog twaalf verblijfplaatsen waaronder een kleine kraamverblijfplaats.

Ook worden drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernield, wordt de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten.

U stelt voor om met diverse formaten en types inbouwstenen tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen te creëren ter compensatie van de verblijfplaatsen die verloren gaan. De maatregelen die u voorstelt, zijn voldoende als compensatie voor het vernielen van verblijfplaatsen met een functie als kraam-, zomer-, paar-, en/of individuele winterverblijfplaats. De gebruikelijke compensatiefactor is vier, waarbij de vier alternatieve verblijfplaatsen met verschillende eigenschappen worden aangeboden ter compensatie van één aan te tasten verblijfplaats. U stelt voor overcompensatie aan te bieden door de inbouwstenen te plaatsen in grotere aantallen dan met toepassing van de gebruikelijke compensatiefactor vier. Dit is gunstig voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Daarom zijn deze maatregelen voldoende.

In uw zienswijze heeft u een andere werkwijze voorgesteld als compensatie van de aan te tasten massa-winterverblijfplaats ten opzichte van uw eerdere compensatieplan. Deze massawinterverblijfplaats die zich in de muur bevindt tussen twee verzakte lagen isolatiemateriaal en bereikt wordt via een spleet bij een kozijn zal gecompenseerd worden door middel van meerdere geschakelde meerlaagse inbouwkasten die qua oppervlakte overeen komen met het oppervlakte dat verloren zal gaan. Deze maatregelen zijn voldoende.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 en bijlage 4 van dit besluit.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

Wij verzenden dit besluit aan B & I WSP Nederland B.V. Een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Cazas Wonen;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente IJsselstein.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. We raden u dan ook aan om hierover zo snel mogelijk contact op te nemen met de gemeente waarin het plangebied ligt. Heeft u vanuit het bestemmingsplan/omgevingsplan of de Algemene plaatselijke verordening toestemming nodig voor de ruimtelijke ingreep? Dan kunt u pas beginnen met het uitvoeren van de werkzaamheden als u alle toestemmingen ontvangen heeft. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,
b.a.

ValidSigned door
op 20-07-2023

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 4 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De massawinterverblijfplaatsen in de dakranden op de locaties 1014B westzijde en 1014F noordwestzijde moeten in dezelfde staat teruggebracht worden na de werkzaamheden.
12. Aan de dakranden op de locaties 1014B westzijde en 1014F noordwestzijde waar zich de massawinterverblijfplaatsen bevinden in de dakranden mogen geen werkzaamheden plaatsvinden in de kwetsbare winterperiode (1 november – 1 april).
13. De vier geschakelde meerlaagse (minimaal 3 lagen) inbouwkasten die geplaatst worden ter de compensatie van de winterverblijfplaats op locatie 1014D zuidwestzijde tussen de derde en de zesde verdieping, dienen geplaatst te worden tussen het einde van de winterperiode (die loopt van 1 november tot 1 april) en de zwermperiode (die loopt van 1 augustus tot 10 september). De vervangende meerlaagse inbouwvoorziening dient op dezelfde locatie te worden gecreëerd waar zich nu ook de winterverblijfplaats bevindt. De afmetingen moeten minimaal 86 cm lang en 94 cm hoog zijn.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

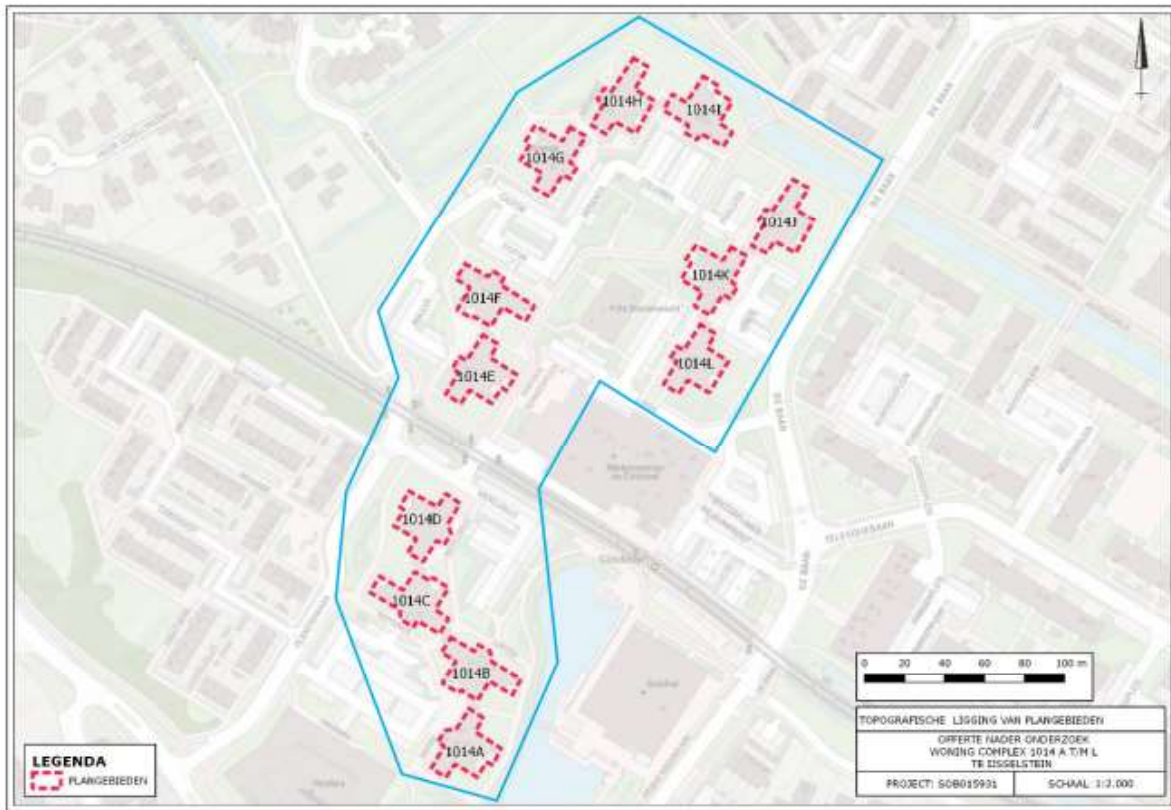
14. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

1.5 Monitoring

15. Om te bepalen of soortgerichte beschermingsmaatregelen voldoende effectief zijn, moeten deze worden gemonitord. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van permanente alternatieve kraamverblijfplaatsen en permanente alternatieve massaverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis.
16. Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden gericht op de volgende onderzoeksvragen:
 - a. of de gewone dwergvleermuis gebruikmaakt van de aangeboden permanente alternatieve winterverblijfplaats;
 - b. met welke aantallen van de soort hiervan gebruik wordt gemaakt;
 - c. welke verblijfsfunctie deze permanente alternatieve verblijfplaats vervult.
17. Het monitoringsonderzoek moet worden uitgevoerd volgens het op dat moment vastgestelde Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad).
18. Het monitoringsonderzoek start tijdens het eerstvolgende zwermseizoen van de gewone dwergvleermuis nadat de permanente alternatieve verblijfplaats gerealiseerd is. Vervolgens moet het monitoringsonderzoek elke twee jaar worden uitgevoerd tot en met zes jaar na het realiseren van de permanente alternatieve verblijfplaats. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring van de alternatieve massawinterverblijfplaats plaatsvindt in 2025, 2027 en 2029. Als de planning wijzigt waardoor ook het startjaar van de monitoring wijzigt, dient dit gemeld te worden bij de RUD.
19. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
20. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - a. Onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
 - b. Beschrijving van de onderzochte maatregelen: datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.;
 - c. Onderzoeksresultaten bijvoorbeeld: vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen;
 - d. Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soorten, dezelfde functies en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd);
 - e. Bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.

21. De monitoringsrapportage moet uiterlijk op 1 december van elk jaar waarin de monitoring is uitgevoerd worden verstuurd aan de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.
22. De monitoringsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de verplichtingen die zijn verbonden aan de ontheffing:
 - a. Als voor het einde van de monitoringsperiode blijkt dat door de maatregelen de gewenste effecten behaald zijn, kan het bevoegd gezag besluiten dat eerder gestopt mag worden met de monitoring;
 - b. Als blijkt dat de maatregelen niet de gewenste effecten hebben gehad, kan het bevoegd gezag extra maatregelen opleg

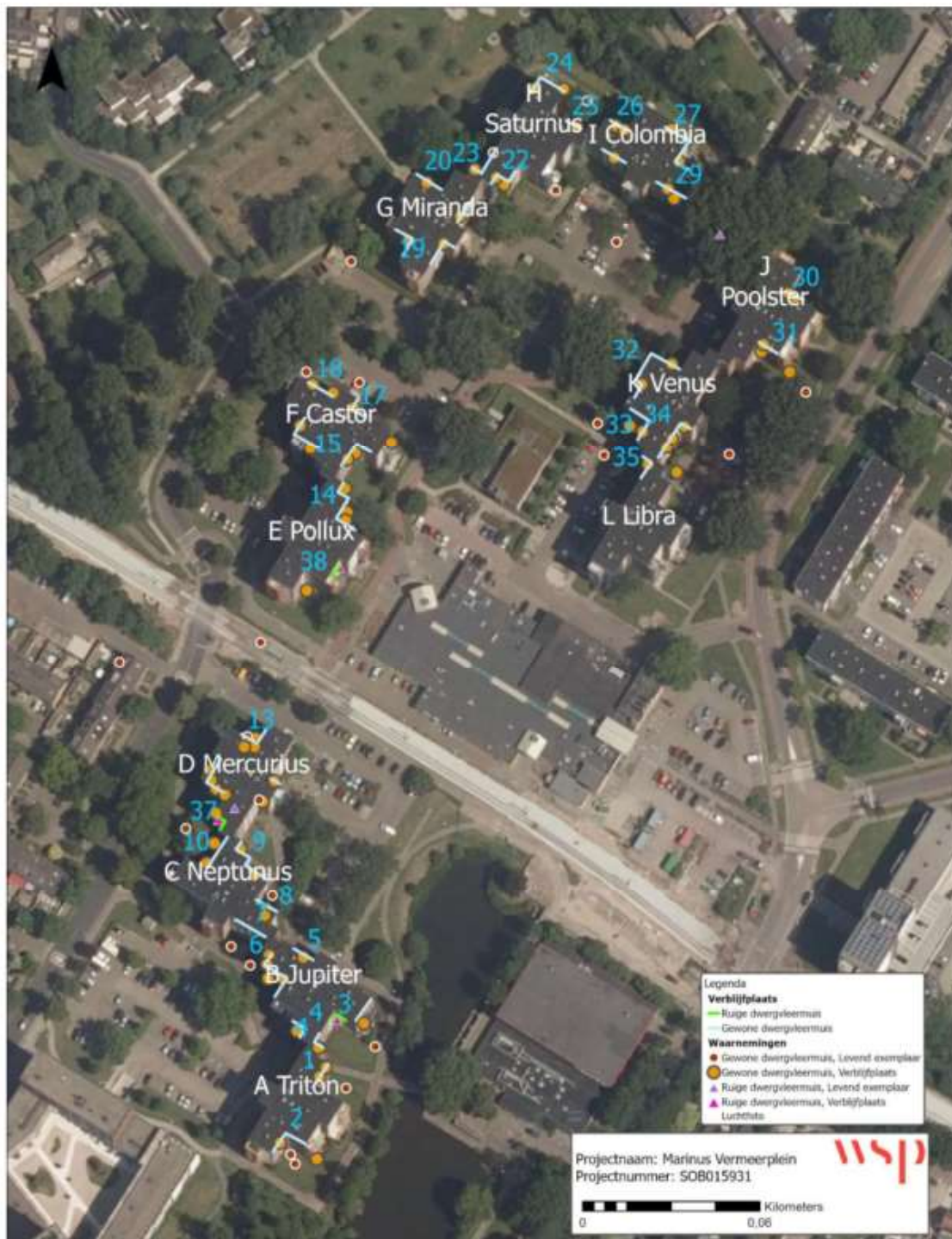
Bijlage 2: Locatie plangebied

Figuur 1.1: Situering van het plangebied (rode contour) en het onderzoeksgebied (blauwe contour) Bron: Pdok.nl.

Bron: "Activiteitenplan twaalfstal woonblokken Marinus Vermeerplein te IJsselstein" van 28 februari 2023.

Bijlage 3: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 2.11. Impressie aanwezigheid verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis binnen het totale plangebied.

Bron: "Activiteitenplan twaalfstal woonblokken Marinus Vermeerplein te IJsselstein" van 28 februari 2023.

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Bron: "Activiteitenplan twaalfstal woonblokken Marinus Vermeerplein te IJsselstein" van 28 februari 2023.

4.1 TIJDELIJKE VERBLIJFPLAATSEN

Figuur 4.1 Positionering tijdelijke verblijven: hangkasten type A en type C.

PAALKASTEN

Paalkasten dienen als tijdelijke verblijven voor alle paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, 15 paalkasten compenseren voor 15 aangetroffen verblijven. De paalkasten zijn zo gepositioneerd dat ze binnen de 100 m afstand vallen, met uitzondering van twee stuks, welke net boven de 100m maar nog binnen de 200 meter van het oorspronkelijke verblijf liggen (zoals geadviseerd in het kennisdocument) (zie figuur 4.2). De locaties van de paalkasten zijn afgestemd met reeds ingenomen territoria van mannetjes. Zie figuur 4.1 voor de beoogde posities van de paalkasten de afstanden tot de paarverblijfplaatsen in het plangebied. De paalkasten worden voor 15 april 2022 geplaatst (zie ook tabel 4.2). Het bepalen van de precieze locatie van de paalkasten wordt in het veld gedaan onder begeleiding van een ecooloog.

HANGKASTEN

Hangkasten worden ingezet voor de tijdelijke vervanging van alle verblijven van de gewone dwergvleermuis met andere functies dan paarverblijf (zomer verblijven, milde winterverblijven en één kraamverblijf) en voor de drie paarverblijven van de ruige dwergvleermuis. Per functie zal een passend type kast worden gebruikt (zie ook tabel 4.1, box 3 & tabel 4.4). De kasten worden opgehangen op woonblokken E Pollux, L Libra op de televisiebaan en Oranje Nassaulaan (zie figuur 4.1). Op deze woonblokken zijn weinig verblijven aangetroffen en deze worden als laatste gerenoveerd. De kasten tweemaalig ingezet als tijdelijke verblijven, eerst voor de verblijven in de blokken A t/m D, daarna voor de verblijven in blokken G, H, I & K (zie ook tabel 4.3), zodra de permanente verblijven van de blokken A t/m D gereed zijn. Tussentijds zal een inspectie plaatsvinden om vast te stellen of de kasten (nog) in gebruik zijn. Dit is noodzakelijk aangezien er een gebrek aan ruimte is om meer kasten op te hangen op bouwblokken waar reeds geen verblijven zijn aangetroffen. Ook komen kasten te hangen op drie woonblokken aan de Oranje Nassaulaan (zie figuur 4.1). In de kopgevels van de gebouwen aan Eurovisieplein en Monitorplein zijn reeds 10 inbouwstenen geplaatst van Vivara type IB VL 05, welke dienen als tijdelijke compensatie voor de milde winterverblijven winter verblijven in H, J, K, F, L. Tabel 4.4 beschrijft de verdeling van de type kasten tussen de locaties. De hangkasten worden op minimaal 3 meter hoogte opgehangen, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van kunstlicht, verstoring en buiten bereik van predatoren.

PLANNING EN OVERZICHT

De beoogde starttijd is december 2023 waarna de volgende route de woonblokken gerenoveerd worden: A tot D, dan van G met de klok mee naar K, als laatste F, E & L. Per woonblok gaan de werkzaamheden ongeveer 3 tot 4 maanden duren.

De geplande werkzaamheden zijn onder te verdelen in uitwendige werkzaamheden (werk aan de gevel, dakranden, ramen, boeiborden ect.) en inwendige werkzaamheden (vloerafwerking, lichten, inpandige liften ect.). Mogelijke negatieve effecten voor vleermuizen bestaan enkel bij de uitwendige werkzaamheden. Doordat de mogelijkheid bestaat eerst de inwendige werkzaamheden uit te voeren, is de planning flexibel en kan deze zo worden ingedeeld dat negatieve effecten voor vleermuizen vermeden worden.

Figuur 4.3 beschrijft de beoogde planning per woonblok, het aantal en type aanwezige verblijven per woonblok en de datum van ongeschikt maken. De kleuren van de kolom 'type verblijf' correspondeert met de kleuren in tabel 4.4 en coderen voor verschillende types compenserende verblijven. Deze kleurcodes staat beschreven in tabel 4.4, welke een overzicht van alle tijdelijke compensatie maatregelen beschrijft. Voor elk type verblijf is voor de plaatsen en het ongeschikt maken rekening gehouden met de gewenningsperiode (zie ook tabel 4.1 voor gewenningsperiodes per type).

Tabel 4.2 Indien anders aangegeven gaan deze verblijven allen over verblijven van de gewone dwergvleermuis. Tabel 4.4 bevat informatie over de tijdelijke compensatie die gekoppeld zijn de kleurcodes in de kolom type verblijf. Sommige verblijven hebben een dubbele functie. Bij deze gevallen is rekening gehouden met het type met de meest kwetsbare periode.

DATUM UITVOERING (MM-JJJJ)	BLOK	AANTAL VERBLIJVEN	TYPE VERBLIJF	NR OP KAART	DATUM ONGESCHIKT MAKEN
FASE 1 DEC 2023-JUNI 2024	Blok A Triton	2	Zomer	1	Aug-Sep 2023
			Paar/zomer	2	
FASE 1 DEC 2023-JUNI 2024	Blok B Jupiter	5	Paar/ mild winter	3	Aug-Sep 2023
			Mild winter	4	
			Mild winter	5	
			Mild winter	6	
			Paar (ruige)	36	
FASE 1 JULI 2024- FEBRUARI 2025	Blok C Neptunus	4	Paar	7	Half april- half mei 2024
			Zomer	8	
			Zomer	9	
			Zomer/paar	10	
FASE 1 JULI 2024- FEBRUARI 2025	Blok D Mercurius	4	Mild winter	11	Half april- half mei 2024
			Zomer	12	
			Zomer/paar	13	
			Paar (ruige)	37	
FASE 2 JANUARI-MEI 2025	Blok G Miranda	3	Paar	19	Aug-Sep 2024
			Zomer	20	
			Zomer	21	
FASE 2 JANUARI-MEI 2025	Blok H Saturnus	4	Zomer/paar	22	Aug-Sep 2024
			Zomer/paar	23	

DATUM UITVOERING (MM-JJJJ)	BLOK	AANTAL VERBLIJVEN	TYPE VERBLIJF	NR OP KAART	DATUM ONGESCHIKT MAKEN
FASE 2 MEI-OKTOBER 2025	Blok I Colombia	4	Paar/ Mild winter	24	Half april- half mei 2025
			Zomer	25	
			Zomer/paar	26	
			Zomer/paar	27	
			Zomer	28	
FASE 2 MEI-OKTOBER 2025	Blok J Poolster	2	Zomer	29	Half april- half mei 2025
			Zomer/paar	30	
FASE 3 SEPT 2025 – MAART 2026	Blok K Venus	3	Zomer/mild winter	31	Aug-Sep 2025
			Paar/Winter	32	
			Zomer	33	
FASE 3 SEPT 2025 – MAART 2026	Blok F Castor	4	Zomer/Mild winter	34	Aug-Sep 2025
			Zomer/paar	15	
			Kraam	16	
			Paar	17	
FASE 3 APRIL- DEC 2026	Blok E Pollux	2	Mild winter	18	Half april- half mei 2026
			Zomer/paar	14	
			Paar (ruige)	38	
FASE 3 APRIL- DEC 2026	Blok L Libra	1	Mild winter	35	Half april- half mei 2026

4.2 ONGESCHIKT MAKEN

De planning voor het ongeschikt maken per woonblok staat beschreven in tabel 4.2. Door het ongeschikt maken te faseren per woonblok blijven de verblijven zo lang mogelijk functioneel. In het plangebied bevinden de verblijven zich voornamelijk in de dakrand en achter de boeiboorden. Enkele verblijven bevinden zich in open stootvoegen.

BOEIBORDEN, DAKRANDEN EN RAAMKOZIJNEN

De dakranden worden ongeschikt gemaakt door openingen te creëren aan de hoeken, zodat er tocht ontstaat. Sommige stukken kunnen ook geheel verwijderd worden. Ook de boeiboorden worden voorafgaand aan de werkzaamheden verwijderd, zodat deze niet benut kunnen worden als verblijfplaats. Tijdens het ongeschikt maken van de dakranden en boeiboorden dient wel gecontroleerd te worden of vleermuizen aanwezig zijn en te voorkomen dat deze geen beschutting meer hebben. Dit dient in het bijzijn van een ecooloog uitgevoerd te worden. Hiermee wordt voldaan aan de voorschriften uit het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, 2017). De raamkozijnen dienen door verwijdering op dezelfde wijze ongeschikt als de boeiborden ongeschikt gemaakt te worden. Na het ongeschikt maken, wordt de locatie na minimaal 2 nachten, eventueel niet waargenomen dieren kunnen dan alsnog uitvliegen, ontoegankelijk gemaakt. Eventueel kan voor het ontoegankelijk maken van de locaties gebruik gemaakt worden van een doek dat los over de openingen gespannen is en welke invliegen onmogelijk maakt, maar wel ruimte laat voor uitvliegen van eventuele vleermuizen die nog aanwezig zijn.

METSELWERK

Verblijven in stootvoegen kunnen ongeschikt gemaakt worden door z.g. exclusion-flaps te plaatsen op invliegopeningen. Ook kan de exclusion-flap worden gebruikt in combinatie met combriband. Gezien het aanbrengen van exclusion flaps het verlaten van verblijfplaats mogelijk maakt, kunnen deze werkzaamheden ook overdag plaats vinden. Deze maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog. Minimaal enkele dagen na het ongeschikt maken van de stootvoegen wordt door een ecooloog een nacontrole uitgevoerd aan de hand van batdetector onderzoek.

4.3 PERMANENTE MAATREGELEN

De permanente maatregelen kunnen onder worden verdeeld in inbouwstenen, inbouwkasten in de dakrand en het toegankelijk maken van de dakrand/boeiborden.

INBOUWKASTEN

De woonblokken worden voorzien van nieuwe duurzame inbouwvleermuiskasten. Voor de plaatsing wordt zoveel mogelijk de huidige locaties van de verblijfplaatsen benaderd. Aangezien deze zich bevinden aan alle zijden van de woonblokken worden de inbouwstenen ook aan alle zijden van de woonblokken geplaatst. De plaatsing wordt zo hoog mogelijk gerealiseerd, bij voorkeur net onder de dakrand. Per woonblok worden ten minste 16 inbouwkasten (Unitura Vleermuiskast VMPPM1) ingebouwd met per inbouwsteen één extra uitbereidingssteen (zie figuur 4.6). In totaal zijn dit 192 inbouwstenen.

Naast de inbouwstenen onder de dakrand kan ook gebruik worden gemaakt van inbouwkasten in de dakrand/gevelbetimmering (zie figuur 4.7). In het plangebied wordt in elk woonblok ten minste 10 kasten in de dakconstructies gerealiseerd, totaal 120 kasten.

Aanvulling vanuit de zienswijze 29 juni 2023

De na-isolatie heeft wel gevolgen voor de dieren die de spouw binnenkruipen via de raamkozijnen. Hieronder ook één van de drie grotere winterverblijfplaatsen. ...

Gedurende ons Teams overleg van 27 juni jl. is besproken dat het bij uitzondering volstaat om voor dit verblijftype in te zetten op inbouwkasten, bijvoorbeeld van het type Groot Tichelaar. Hiervan worden er voor dit winterverblijf 4 stuks aangeboden. Naast het winterverblijf worden ook inbouwkasten aangeboden voor de overige zomer- en paarverblijven die zich in de spouw bevinden. Dit zoals beschreven in het activiteitenplan.

DAKRANDEN EN BOEIBOORDEN

Permanente verblijfplaatsen kunnen ook worden gerealiseerd langs de gehele zijdes van de woonblokken door de gehele dakrand weer geschikt te maken. Hiermee kan een heel groot aantal verblijven in één klap worden gecompenseerd. Een eenvoudige manier is om bij dakconstructies gebruik te maken van boeiboorden met een ruimte van 1 centimeter die toegang geven tot het dak. Voor zowel de gewone- als de ruige dwergvleermuis is dit een geschikte manier om verblijfplaatsen te realiseren. Het heeft een grote meerwaarde als de ruimte achter de boeiboorden van verschillende gevels met elkaar in verbinding staan, zodat vleermuizen overdag, afhankelijk van de temperatuur, van locatie kunnen wisselen.

Verblijfplaatsen kunnen ook worden gerealiseerd door het aanbrengen van bij voorkeur meerlaagse gevelbetimmering of een plaat tegen de gevel zodat een ruimte van enkele vierkante meters wordt gecreëerd. Zowel de buitenmuur als de binnenzijde van de plaat of planken moeten ruw zijn. Als het een gladde buitenmuur betreft moet eerst een ruwe achterwand bevestigd worden. Met latjes kan/kunnen plaat/planken zodanig worden bevestigd, dat aan de onderzijde een ruimte ontstaat van ongeveer 3 centimeter en aan de bovenzijde 1,5 centimeter. Het materiaal moet eveneens op voldoende hoogte (minimaal 3 meter) worden aangebracht.

Het ontwerp van de dakrand en boeiboorden wordt bedacht in samenwerking met een ecooloog en voor doorvoering dient er altijd een goedkeuring plaats te vinden van een deskundig ecooloog.

Aanvulling vanuit de zienswijze 29 juni 2023

Daarnaast is nu besloten om de volledige dakranden rondom alle flats te behouden. Dit met uitzondering van plaatselijk slechte delen die vervangen moeten worden. Door behoud van de dakrand, en waar plaatselijk actie nodig is om deze in dezelfde staat terug te brengen, blijft een aanzienlijk deel van de aanwezige verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen behouden. Dit geldt ook voor twee van de drie grotere winterverblijfplaatsen/ mogelijke massawinterverblijfplaatsen.

Verder wordt de spouw na-geïsoleerd. Deze na-isolatie heeft geen gevolgen voor de verblijfplaatsen in de dakrand. Het is namelijk voor de dieren niet mogelijk om via de dakrand in de spouw te geraken, toegangsmogelijkheden binnen langs ontbreken. Dit blijkt uit de dwarsdoorsnede/bouwconstructie van de dakrand.